

השר להגנת הסביבה

י" סיון תשע"ט
13 יוני 2019

לכבוד

עו"ד רביע אגבריה

עדאלה' המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

שלום רב,

הנדון: ביטול ההכרזה על צמחי הזעתר, העכוב והמראמיה כערכי טבע מוגנים והקפאת הליכי האכיפה הפלילית בנושא

סימוכין: מכתביך מיום 13.1.19 ומיום 1.4.19

הריני לאשר קבלת מכתביך שבסימוכין ומתכבד להשיבך כדלקמן.

לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח – 1998 (להלן – החוק), רשאי השר להגנת הסביבה להכריז על ערכי טבע אשר יש בהם לדעתו ערך בשמירתם או סכנה להשמדתם.

צמחי הזעתר, העכוב והמראמיה הינם ערכי טבע מוגנים מזה שנים לפי אכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (ערכי טבע מוגנים), התשס"ה – 2005 (להלן – האכרזה). אמנם צמחים אלה אינם בסכנת הכחדה כיום, אולם עדיין נדרש לשמרם כערכי טבע מוגנים בשל הפוטנציאל הגבוה להידלדלותם. זאת בין השאר בכדי למנוע פגיעה מסיבית בתפוצת הבר שלהם ועל כן, יש לשמרם כמרכיב חשוב של מערכת אקולוגית מאוזנת. לפי הערכת מומחים בתחום, אוכלוסיות שלושת מינים אלה נמצאות בירידה באזורים בהם קיים קטיף אינטנסיבי ולא מבוקר. בנוסף לכך, יחד עם העליה בקצב גידול האוכלוסין והפיתוח המואץ הפוגע בשטחים הפתוחים ובבתי גידול של צמחים אלה, מצטמצם היקף השטחים הפתוחים בהם הם גדלים וגדל ביתר שאת הפוטנציאל לפגיעה משמעותית בהם.

יצוין, כי צריכתם של צמחים אלה למאכל אינה אסורה באופן מוחלט. לפי סעיף 3 לאכרזה, סווגה תחולתה על צמח תרבות שהוא ערך טבע מוגן מן המנויים בחלק א' של התוספת לאכרזה (צומח).

השר להגנת הסביבה

לעניין זה "צמח תרבות" – צמח שנזרע או נשתל בידי אדם בגידול חקלאי או בגינת נוי ושאיננו, כולו או חלקו, מן הבר. מכאן, רשאי הציבור לצרוך את הצמחים שבנדון כצמחי תרבות ואף לגדלם ככאלה.

באשר לטענותיך הנוגעות לאכיפה לפי החוק יש לפנות לרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים המוסמכת לבצע את תפקידי הפיקוח והאכיפה, לרבות קביעת המדיניות בנדון. בהקשר זה אציין, שעל פי הנמסר לי מהרשות, האכיפה שהיא מבצעת כנגד קטיף הצמחים הדרגתית ומשתנה בהתאם לקיומן של הנסיבות. מנעד הסנקציות נע מהטלת קנסות ועד הגשת כתבי אישום בהתאם למדיניות הקיימת. עוד נמסר, כי הרשות שוקדת על קביעת מדיניות חדשה, אשר תבחן ריכוך אכיפה בנסיבות לפיהן הפגיעה בצמחים איננה משמעותית.

בברכה,

ח"כ זאב אלקין

השר להגנת הסביבה

העתקים:

עו"ד אביחי מנדלבלו, היועץ המשפטי לממשלה

עו"ד שי ניצן, פרקליט המדינה

מר גיא סמט, המנהל הכללי (בפועל)

מר שאול גולדשטיין, המנהל הכללי רטי"ג

מר אלון זס"ק, סמנכ"ל בכיר למשאבי טבע

עו"ד דלית דרור, היועצת המשפטית

גב' תמר רביב, ראש אגף שטחים פתוחים והמגוון הביולוגי